

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 07 Ocak 2016
Sayı: 171

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji verimliliği, yaşam standardımızı, üretim kalitesini ve miktarını düşürmeden, daha az enerji kullanarak aynı miktardaki işi yapabilmektir. Başka bir deyişle; enerji verimliliği birim hizmet ya da ürün miktarında enerji tüketimini azaltmaktır.

Enerji verimliliği, enerji kaynaklarının daha verimli kullanımı ile enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki baskısının azaltılmasında ve enerji kullanımının çevreye olan olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi hususlarında çok önemlidir.

Enerjinin verimli kullanılıp kullanılmadığının göstergelerinden birisi, gayrisafi yurtiçi hasıla başına tüketilen enerji miktarı olarak ifade edilen enerji yoğunluğudur. Türkiye'nin kişi başına düşen enerji tüketimi OECD ortalamasının beşte biri düzeyinde olmasına karşın enerji yoğunluğunun OECD ortalamasının iki katı olduğu belirtilmektedir. Başka bir deyişle Türkiye'de bir dolarlık mal ya da hizmet üretmek için OECD ülkelerinde kullanılan enerji miktarının iki katı enerji kullanılmaktadır.

Enerji verimliliği konusunda yapılan çalışmalarda bina sektöründe %30, sanayi sektöründe %20 ve ulaşım sektöründe de %15 olmak üzere dört Keban Barajına eşdeğer tasarruf potansiyelimiz olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle enerji verimliliğinin ülkemizin en önemli "Enerji Kaynakları" arasında olduğu söylenebilir.

Ülkemizin enerjide %75 oranında dışa bağımlı olduğu bilinmektedir. Bu bağımlılık oranı her geçen yıl artma eğilimi göstermektedir. Türkiye'nin enerji hammaddeleri ithalatı 2014 yılı 55 milyar dolardır. Bu miktarın toplam ithalat içindeki payı ise %22,66 olmuştur. Türkiye son 10 yılda yani 2005-2014 yılları arasında enerji hammaddeleri ithalatına toplam 425,4 milyar ABD doları ödemiştir. Bu koşullarda enerji verimliliği ülkemiz için ayrıca önem taşımaktadır.

Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği Makine Mühendisleri Odası konuyla ilgili olarak yayınladığı bir raporda "Türkiye bugüne kadar enerji ihtiyacını esas olarak yeni enerji arzı ile karşılamaya çalışan bir politika izlemiştir. Dağıtımda, kaçaklarla birlikte % 18'e ulaşmış kayıplar ve nihai sektörlerde yer yer % 50'nin üzerine çıkabilen enerji tasarrufu imkanları göz ardı edilmiştir. Enerji ihtiyacını karşılamak üzere çok pahalı yatırımlar yapılmış ve diğer yandan bu kayıplar devam ederken, enerjideki dışa bağımlılık Türkiye için ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bu nedenle bundan sonra izlenmesi gereken politika 'önce enerji tasarrufu için yeni yatırım yapılması, bu yatırımlarla sağlanacak tasarruflar dikkate alınarak, yeni enerji üretim tesisi planlamaları yapılması' şeklinde olmalıdır. Önümüzdeki yıllarda yaşanması beklenen enerji

GEREKÇE ÖZETİ

Enerji verimliliği, yaşam standardımızı, üretim kalitesini ve miktarını düşürmeden, daha az enerji kullanarak aynı miktardaki işi yapabilmektir. Başka bir deyişle; enerji verimliliği birim hizmet ya da ürün miktarında enerji tüketimini azaltmaktır.

Enerjinin verimli kullanılıp kullanılmadığının göstergelerinden birisi, gayrisafi yurtiçi hasıla başına tüketilen enerji miktarı olarak ifade edilen enerji yoğunluğudur. Türkiye'nin kişi başına düşen enerji tüketimi OECD ortalamasının beşte biri düzeyinde olmasına karşın enerji yoğunluğunun OECD ortalamasının iki katı olduğu belirtilmektedir. Başka bir deyişle Türkiye'de bir dolarlık mal ya da hizmet üretmek için OECD ülkelerinde kullanılan enerji miktarının iki katı enerji kullanılmaktadır.

Enerji verimliliği konusunda yapılan çalışmalarda bina sektöründe %30, sanayi sektöründe %20 ve ulaşım sektöründe de %15 olmak üzere dört Keban Barajına eşdeğer tasarruf potansiyelimiz olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle enerji verimliliğinin ülkemizin en önemli "Enerji Kaynakları" arasında olduğu söylenebilir.

Ülkemizin enerjide %75 oranında dışa bağımlı olduğu bilinmektedir. Bu bağımlılık oranı her geçen yıl artma eğilimi göstermektedir. Türkiye'nin enerji hammaddeleri ithalatı 2014 yılı 55 milyar dolardır. Bu miktarın toplam ithalat içindeki payı ise %22,66 olmuştur. Türkiye son 10 yılda yani 2005-2014 yılları arasında enerji hammaddeleri ithalatına toplam 425,4 milyar ABD doları ödemiştir. Bu koşullarda enerji verimliliği ülkemiz için ayrıca önem taşımaktadır.

Sağlanan kimi teşviklere rağmen enerji verimliliği konusunda ciddi bir ilerleme kaydedildiği söylenemez. Özellikle 2000'li yıllarla birlikte pek çok ülke enerji yoğunluğunda çok önemli ilerlemeler kaydederken ülkemizde benzer bir gelişme yaşanmamıştır.

Ülkemizde enerji verimliliği konusunda en başta kamunun örnek teşkil etmesi amacıyla gerekli çalışmaları tamamlayıp, gerekli önlemleri alması gerekirken bu alanda bile çok önemli eksikliklerin ve aksamaların yaşandığı gözlenmektedir.

2007 yılında yürürlüğe giren 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunundan sonra yürütülen çalışmaların incelenmesi, aksayan yönlerin tespit edilmesi, bu konuda ortaya çıkan ihtiyaçların belirlenmesi ile ülkemizde enerji verimliliği konusunda yapılması gerekenlerle ilgili öneriler geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

sıkıntısının aşılması için yapılması gereken en önemli uygulama tasarrufa yatırımdır.” vurgusunu yapmaktadır.

Diğer ülkelere göre gecikmeli de olsa ülkemiz enerji verimliliğini 2000’li yıllarla birlikte gündemine almış ve bu amaçla 2004 yılında Enerji verimliliği Strateji Belgesi yayınlanmış, 2007 yılında ise 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu çıkarılmıştır. Kanundan sonra ikincil mevzuat düzenlemesi de yapılarak yürürlüğe konulmuştur. Ayrıca “Enerji Verimliliği Strateji Belgesi 2012-2023” Yüksek Planlama Kurlunun 22.02.2012 tarih ve 2012/1 sayılı kararıyla kabul edilmiş, 25.02.2012 tarihli 28215 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

“Enerji Verimliliği Strateji Belgesi 2012-2023” ile 2023 yılında Türkiye’nin GSYİH başına tüketilen enerji miktarının (Enerji yoğunluğunun) 2011 yılı değerine göre en az %20 azaltılması temel hedef olarak belirlenmiştir.

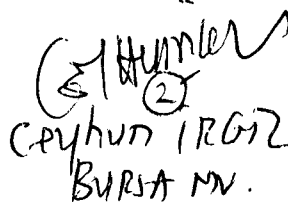
Ancak bütün bu düzenlemelere ve sağlanan kimi teşviklere rağmen enerji verimliliği konusunda ciddi bir ilerleme kaydedildiği söylenemez. Özellikle 2000’li yıllarla birlikte pek çok ülke enerji yoğunluğunda çok önemli ilerlemeler kaydederken ülkemizde benzer bir gelişme yaşanmamıştır.

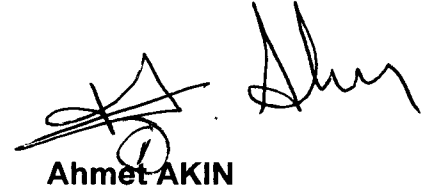
AB 2015 İlerleme Raporunda enerji verimliliği konusunda ülkemiz eleştirilmektedir. Enerji verimliliği ile ilgili olarak ilerleme kaydedilmediği, Enerji Verimliliği Kanunu ile ilgili mevzuatın AB Enerji Verimliliği Direktifi ile uyumlu olmadığı belirtilmektedir.

Ülkemizde enerji verimliliği konusunda en başta kamunun örnek teşkil etmesi amacıyla gerekli çalışmaları tamamlayıp, gerekli önlemleri alması gerekirken bu alanda bile çok önemli eksikliklerin ve aksamaların yaşandığı gözlenmektedir.

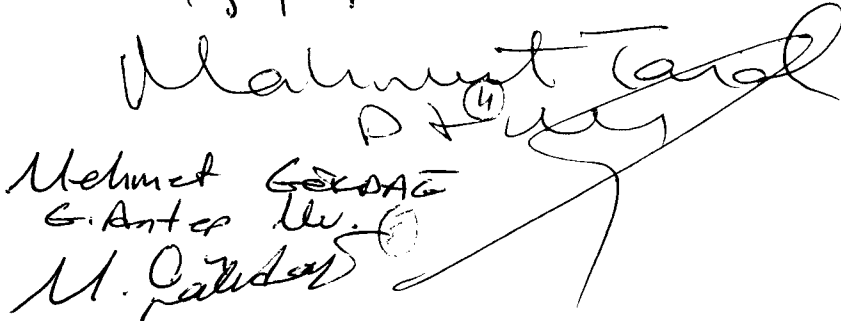
2007 yılında yürürlüğe giren 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunundan sonra yürütülen çalışmaların incelenmesi, aksayan yönlerin tespit edilmesi, bu konuda ortaya çıkan ihtiyaçların belirlenmesi ile ülkemizde enerji verimliliği konusunda yapılması gerekenlerle ilgili öneriler geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü’nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

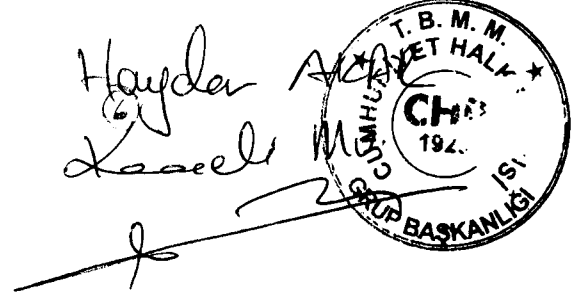

Mehmet Gecioğlu
İSTANBUL

Ceyhan Irgiz
BURSA MV.

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

Mehmet Gecioğlu
G. Antep İl. M.
M. Çaldıran

Haydar Akın
Kocaeli Milletvekili

